

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-84

28.1.2025

Tryg Forsikring NUF

Ulykke

Boligbrann - PTSD - fysisk skade – spesialisterklæring - urimelige vilkår.

Forsikrede fremsatte krav om utbetaling under ulykkesforsikring som følge av anført PTSD etter en brann i hans bolig. Forsikringsforetaket avsto kravet med henvisning til at det ikke forelå en dekningsmessig ulykkesskade, ettersom forsikrede ikke ble påført en fysisk skade slik vilkårene krevde, samt at de internasjonale diagnosekriteriene for PTSD ikke var oppfylt. Nemnda bemerket at det i tråd med lang nemndspraksis er vilkårene som regulerer hvilke hendelser som gir rett til utbetaling. Nemnda kunne ikke se at det av dokumentene fremkom at forsikrede under brannen ble påført en fysisk skade, og forsikrede hadde derfor ikke krav på utbetaling for en eventuell PTSD diagnose. Nemnda kunne heller ikke se at aktuelle vilkår etter praksis kunne anses som urimelige. Foretaket hadde ikke plikt til å innhente eller dekke utgifter til spesialisterklæringer. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikredes private bolig brant 2.3.20. Det fremkom av politidokumentene at:

[...] Beboerne på adressen hadde hørt brannalarmen, [...] gikk ned til førsteetasjen for å sjekke hva som hadde skjedd. Dem så det var røyk i badstuen og prøvde å slå den av. Da dem sjekket inne i badstuen en gang til blusset det flammer opp og dem evakuerte seg selv til naboen [...].

Alle fire beboere ble sjekket av ambulanse men trengte ikke mer oppfølging. [...]

I epikrise fra ovennevnte legevakt/ambulanse fremkom:

[...] 19:52 KREG: Sykebesøk-Kveld/Natt/Helg Lege-amb alarm. Full overtenning i bilig [...]. Når vi kommer fram blir det fort kalrt at alle er evakuerte. [...] De tre er evakuert til et nabohus, og jeg møter dem der til en samtale. [...] Han kom til da det veket ut røyk fra badstuen, leitet etter andre beboere og inhalerte litt røyk". Ingen hoste i ettertid, ingen hjerte/lungesykdom.

Han anses å være helt i beøbefionnende-. SpO2 97% på luft, SpCl1%, HR 110 (naturlig opprørt.) Han er selvstendig næringsdrivende og trenger ikke SM på kort sikt. Avsluttes på stedet.

VURDERING:

--- A82 - FØLGETILSTAND BRANNSKADE

Det foreligger saksdokumenter fra Nav frem til 2023, og i sykmeldingsoversikten fremkom at forsikrede mottok sykepenger fra 5.10.20 til 29.8.21 for ICPC-2-diagnosen N89 (migrane). Saksdokumentene viste videre at forsikrede fikk flere vedtak om AAP i tidsrommet 22.10.21 til 22.4.23.

I legeerklæring fra Nav 3.11.21 fremkom blant annet at forsikrede hadde hatt en dramatisk livshendelse etter at huset til familien brant ned, at han hadde sammensatte helseproblemer og vært sykmeldt det siste året, samt innlagt to ganger ved sykehus grunnet stressbetingede krampeanfall.

Det fremgikk i journal fra psykolog 21.6.22 at han det siste året hadde slitt med symptomer som fremsto som forenelige med PTSD og det ble startet kartlegging av dette.

Forsikrede hadde ny samtale med psykologen 30.6.22 hvor det ble vurdert at forsikrede oppfylte kriteriene for F43.1 Posttraumatisk stresslidelse (PTSD).

Videre fremkom det i journalnotat fra psykolog 8.9.22 og 18.8.22 at forsikrede slet med blant annet søvn, hukommelse, angst, uro, konsentrasjon, panikkanfall og overordnet stress i hverdagen. Forsikrede var til ny samtale med psykologen 19.1.23 hvor han opplyste om nye panikkanfall og forverret uro og angst etter oppstart av nye medisiner.

Det fremkom videre i journalnotat 2.3.23 at forsikrede hadde etterspurt kopi av journalen i forbindelse med "sak om yrkesskadeerstatning (?)" og at han mente at det var "en del feil og misforståelser" i journalen.

Forsikrede kontaktet foretaket 19.4.23 i forbindelse med:

"[...] yrkesskade han ble utsatt for i forbindelse med brann 2.mars 2020 [...] Yrkesskaden er opplyst meldt selskapet i telefonsamtale 13. juli 2022, etter bekreftet PTSD-diagnose 30. juni 2022. Journalutskrift forelå ikke på dette tidspunkt, men er nå innhentet. Jeg ber vennligst om å få tilsendt eventuelle skademeldingsskjema mv, samt også gjeldende forsikringsvilkår".

Foretaket opplyste til forsikrede 27.4.23 at det ikke tidligere var opprettet en yrkesskadesak, og at det ikke hadde skademelding eller dokumentasjon i saken.

Forsikrede oversendte skademelding 28.4.23, hvor det fremkom blant annet:

[...]

Skade; Brann i bolig/hjemmekontor (ingen kjøretøy involvert)

Skadefølge person; PTSD (ingen fysisk skade)

Første tidspunkt for medisinsk konsultasjon; Usikkert. Journal fastlege ikke mottatt, men under innhenting. [...]

Ansettelse på skadetidspunktet; 100 %

Sykmeldt på skadetidspunktet; Ja, 100%

Nåværende status; AAP med tiltak

[...]

Det fremkom i legeerklæring fra fastlege 16.8.23 at forsikrede:

"[...] var ikke i kontakt med meg i forbindelse med den aktuelle hendelsen. Det foreligger en epikrise fra [legevakt X]. Han hadde flere konsultasjoner etter hendelsen uten at det spesifikt ble diskutert det psykiske symptomer. Han hadde imidlertid forverring av somatiske symptomer og plager. Første gang PTSD lignende symptomer ble diskutert var 19. november 2020. Vi hadde da en lang samtale om følelsesmessige reaksjoner etter alvorlige hendelser og han fikk råd om hvordan håndtere dette på best mulig måte. Utover 2021 hadde vi en rekke kontakter på grunn av behov for videre sykemelding, oppfølging av sammensatte somatiske plager og stress betingede symptomer som uro og søvn problemer.

Dette var også midt i corona epidemien så det var noe begrenset med konsultasjoner på kontoret. På grunn av den utfordrende helse situasjonen med flashbacks fra brannen ved å være i [hjembyen] flyttet han og familien til [utlandet] på slutten av 2021. Han gikk der i terapi og fikk da diagnosen PTSD. Han har i forløpet hatt vært innlagt på sykehus med sannsynligvis angst, stress /depresjonutløste brystmerter i 2022.

Foretaket avsto krav om erstatning 27.9.23, med henvisning til at det ikke forelå et ulykkestilfelle slik dette var definert i vilkårene, da forsikrede ikke ble påført en fysisk skade.

Forsikrede ble henvist til psykologspesialist fra fastlegen 26.10.23 med diagnosen "P 82 Posttraumatisk stresslidelse".

I uttalelse fra psykologspesialist 24.5.24 fremkom at forsikrede startet i utredning og behandling hos henne 5.3.24. Det fremkommer videre at det ikke ble vurdert å være andre årsaker enn brannen til forsikredes PTSD, samt at forsikrede grunnet andre helseplager ikke hadde igangsatt behandling av PTSD enda.

Foretaket opprettholdt avslaget 5.6.24, med henvisning til at det ikke forelå en dekningsmessig ulykkesskade, samt at det ikke var sannsynliggjort at de internasjonale diagnosekriteriene for PTSD var oppfylt.

Forsikrede har i det vesentlige anført at PTSD må omfattes av fritidsulykkedekningen. Brannulykken oppfyller kravet om en ulykkesskade. Brannen er en plutselig og uventet ytre fysisk hendelse i form av eksplosjonsartet brann. PTSD-diagnosen ble stilt som følge av denne hendelsen, og var dermed omfattet av forsikringsdekningen. Vilårspkt. 4.1 definerte ulykkesskade som en fysisk skade på kroppen, men når PTSD som følge av en ulykkesskade likevel er dekket etter pkt. 5.1, vil det være urimelig å oppstille et krav om at PTSD måtte være utløst av fysisk skade. Avgjørelsen Rt-1998-1565 og vektlegging av tidsnære bevis, gjaldt nakkeslengskade konkret og har ingen reell overføringsverdi til PTSD. Dette da symptomdebut i form av psykiske og/eller fysiske reaksjoner ofte ikke blir oppfattet av skadelidte som en medisinsk tilstand før det hadde gått lang tid. Det har derfor ingen betydning at forsikrede ikke ble behandlet for psykisk traume på tidspunktet for brannen eller kort tid etter, slik at journalføring ikke fant sted. Det er heller ingen krav til dokumentasjon i form av journal. Symptomdebut ble kartlagt av behandler i forbindelse med terapi. Selve brannen ble utløst akutt og eksplosjonsartet, etter at temperaturen hadde nådd et kritisk punkt for antennelse, og det var små marginer som avgjorde om utfallet kunne blitt et helt annet med alvorlig, fysisk personskade eller død. Dette ble en helsemessig belastning for forsikrede som medførte den aktuelle PTSD-diagnosen. Uansett fikk forsikrede en fysisk skade i forbindelse med brannen, jf. epikrisen fra legevakt. Samtlige kriterier er derfor oppfylt.

Subsidiært har forsikrede anført at foretaket må innhente spesialisterklæring i saken.

Foretaket har i det vesentlige anført at PTSD ikke omfattes av forsikringsdekningen når ikke forsikrede også fikk en fysisk skade på kroppen, jf. vilårspkt. 4.1 og 5.1. Foretaket tok ikke stilling til om det var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen den 2.3.20 og en eventuell PTSD-diagnose, da ulykkesvilkåret ikke var oppfylt.

Subsidiært anførte foretaket at det ikke var sannsynliggjort at de internasjonale diagnosekriteriene for PTSD var oppfylt.

Foretaket fant ikke grunnlag for å innhente spesialisterklæring i saken.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om utbetaling under kollektiv fritidsulykkeforsikring som følge av anført PTSD etter brann. Saken reiser spørsmål om forsikrede fikk en fysisk skade i hendelsen, jf. vilkårspunkt. 4.1 som definerer hva som er en ulykkesskade. I så tilfelle reiser saken spørsmål om hendelsen (brannen) er årsak til senere anført PTSD, jf. vilkårspkt. 5.1. Saken reiser også spørsmål om vilkårene er urimelige og om foretaket plikter å innhente spesialisterklæring i saken.

Hvilke typer hendelser som gir rett til en utbetaling under en forsikring, er avhengig av den avtale som er inngått mellom forsikringstakeren og forsikringsforetaket, med andre ord vilkårene. Det betyr at ikke alle situasjoner vil gi rett til en utbetaling, men kun de som faller inn under forsikringens dekningsområde, jf. nemndas avgjørelser i bla. 2018-477, 2024-386 og 2024-3502.

I denne saken følger det av vilkårene at forsikringen omfatter "ulykkesskade" som rammer forsikrede. Hva som utgjør en "ulykkesskade" er definert i pkt. 4.1:

4.1 Ulykkesskade (...)

Med ulykkesskade menes en fysisk skade på kroppen som er forårsaket av en plutselig og uventet, ytre fysisk hendelse - et ulykkestilfelle - som skjer i forsikringstiden. Forsikringstilfellet inntreffer når ulykkestilfellet finner sted.

Videre er dekning for psykiske lidelser, herunder PTSD, regulert i pkt. 5.1:

5.1. Skader og sykdommer som ikke er omfattet:

Skader og sykdommer som ikke er omfattet selv om en ulykkesskade er årsak:

(...) psykiske lidelser. Posttraumatisk stresslidelse er likevel dekket, forutsatt at diagnosekriteriene i det internasjonale klassifikasjonssystemet ICD-10, punkt F43, 1-PTSD er oppfylt. Lidelsen må ha oppstått som følge av eller samtidig med en ulykkesskade.

Samlet sett bestemmer vilkårene altså at det er en forutsetning for dekning av PTSD at det foreligger en "ulykkesskade", herunder en "fysisk skade på kroppen".

Slik saken er opplyst for nemnda, fremgår det verken av den kliniske dokumentasjonen eller av politidokumentene at forsikrede under brannen ble påført fysisk skade på kroppen, slik forsikringsvilkårene krever. Etter nemndas syn har forsikrede derfor ikke krav på erstatningsutbetaling under fritidsulykkeforsikringen, og nemnda tar derfor ikke stilling til om det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og en evt. PTSD-diagnose.

Hvilket dekningsfelt en forsikring skal ha, er det i utgangspunktet opp til foretaket å fastsette, se også 2013-227 og 2014-274. Nemnda kan ikke se at det er urimelig å stille vilkår om fysisk skade for dekning av en PTSD-diagnose. Nemnda har flere ganger vurdert lignende vilkår, uten å bemerke at disse var urimelige, jf. ovennevnte 2014-160 og 2023-535.

Nemnda har videre flere ganger fastslått at foretakene verken har en generell utredningsplikt eller plikt til å innhente eller dekke utgifter til spesialisterklæringer, jf. bl.a. 2024-189. Forsikrede har ikke krav på at foretaket innhenter spesialisterklæring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Bodil Kristoffersen (forbrukerrepresentant).